

UTEMELJENO DRUŠTVO PROFESORA HRVATSKOGA JEZIKA

Piše Marina ČUBRIĆ

Društvo profesora hrvatskoga jezika utemeljeno je na Osnivačkome saboru 13. listopada 2007. u prostorima Matice hrvatske u Zagrebu.

Netko će reći: Konačno!, a netko: Tek sada?! I jednima i drugima zajedničko je zadovoljstvo.

Odluka o osnivanju sazrijevala je nekoliko godina. A onda je tijekom 1. simpozija učitelja i nastavnika hrvatskoga jezika u Trogiru u travnju 2007. konkretno predloženo osnivanje strukovne udruge čiji su ciljevi zastupanje i promicanje interesa profesora hrvatskoga jezika, interesa nastavnoga predmeta hrvatskoga jezika i hrvatskoga jezika kao nacionalnoga i službenoga jezika u Republici Hrvatskoj. Zaključeno je da se naš predmet nalazi u vrlo specifičnom položaju – kao temeljni i najvažniji predmet hrvatskoga obrazovnoga sustava - te da je nužno osnivanje strukovnoga društva koje će promicati naše interese.

Pokretački odbor (**Mirela Barbaroša-Šikić, Marijana Češi, Marina Čubrić, Suzana Kačić-Bartulović, Senija Komić, Srećko Listeš, Vesna Novak, Ingrid Šlosar i Maja Zrnčić**) 12. travnja 2007. u Trogiru dogovorio je utemeljenje Društva profesora hrvatskoga jezika i započeo pripreme radove za utemeljiteljski Sabor Društva. Dogovorena je struktura Društva, sastavljen je prijedlog Statuta i Poslovnika te su predložene ostale djelatnosti Društva.

Na utemeljiteljskoj sjednici Sabora Društva okupilo se više od stotinjak profesora iz cijele Hrvatske. Među njima bili su i gosti i uzvanici koji su pozdravili Sabor i poželjeli Društvu uspješan rad.

Svojim su nas obraćanjem ohrabрили i pozdravili naši profesori: **Ante Stamać, Ivo Pranjković, Dragutin Rosandić, Stjepan Babić i Ivo Škarić**. Pozdravnu riječ uputili su i ravnatelj Agencije za odgoj i obrazovanje **Vinko Filipović**, književnik **Nedjeljko Fabrio** te **Joško Ševo**, dramski umjetnik i profesor hrvatskoga jezika.

U radnome dijelu utemeljiteljske sjednice 21 povjerenik i 21 zastupnik Društva (iz svake županije) usvojili su i izglasali Poslovnik i Statut Društva. Izabrani su članovi Nadzornoga odbora (**Vesna Karaula** iz Vukovarsko-srijemske županije, **Ivančica Šebalj** iz Karlovačke županije i **Mirjana Žeravica** iz Dubrovačko-neretvanske županije), članovi Maloga vijeća (**Mirela Barbaroša-Šikić, Marijana Češi, Marina Čubrić, Vesna Novak i Maja Zrnčić** iz Zagreba, **Ingrid Šlosar** iz Primorsko-goranske županije, **Senija Komić** iz Vukovarsko-srijemske županije, **Suzana Kačić-Bartulović** iz Splitsko-dalmatinske županije).

Za prvoga predsjednika Društva profesora hrvatskoga jezika izabran je **Srećko Listeš** iz Splita.

U osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj zaposleno je više od 4000 učitelja i nastavnika hrvatskoga jezika, a velik broj kroatista zaposlen je i na sveučilištima, u nakladničkim kućama, kazalištima, novinama, televiziji i u drugim medijima. Svi su pozvani. Posebno pozivamo i umirovljene profesore hrvatskoga jezika da se učlane u Društvo. Jednom profesor, uvijek profesor.

Član Društva može biti osoba koja je diplomirala hrvatski jezik na pedagoškoj akademiji, jugoslavenske jezike i književnost ili hrvatski jezik i književnost na filozofskom fakultetu u Republici Hrvatskoj.

Utemeljiteljski Sabor Društva profesora hrvatskoga jezika

Predsjedništvo Matice hrvatske donijelo je odluku da Društvo profesora hrvatskoga jezika može kao svoje sjedište navesti adresu Matice hrvatske (Ulica Matice hrvatske 2, Zagreb). Zahvaljujemo Matici koja nas je srdačno i ljubazno primila u svoje prostore.

Kako očuvati naš lijepi i drevni jezik pred naletom sveopće, pa i jezične globalizacije? Možda je rješenje i u našim rukama (u našim ustima).

S tim mislima završavam i ovaj članak te vas pozivam da ispunite pristupnicu Društva profesora hrvatskoga jezika.

PREPOZNAJEMO SE PO HRVATSKOJ KULTURI

Piše Srećko LISTEŠ

Hrvatski je jezik sredstvo sporazumijevanja o kojemu svi njegovi govornici misle kako ga dobro poznaju i kako je baš njihov jezik *najljepši, najčišći, najvrjedniji* te ga ne treba dotjerivati, mijenjati pa čak ni učiti; to je jezik naše komunikacije, jezik o kojemu razmišljamo i na kojemu sanjamo; zbog toga vjerujemo kako smo uvijek u pravu u jezičnim pitanjima. Zajedno s njim u paketu je i hrvatska kultura, kao skup ponašanja u proizvodnji različitih značenja; Hrvati kao narod i svi građani Republike Hrvatske kao politički Hrvati razvijaju svoju zasebnu kulturu, svoj kulturni identitet odvajajući se svojim posebnostima na različitim razinama kulturne heterogenosti, kako unutar tako i prema vani. U multipolarnom svijetu sve se češće čuju teze o potrebama pro i contra zapadnih raspoloženja ili za striktno pridruživanje zapadnim udruženjima zbog bujajuće opasnosti s Istoka. Tako bismo mogli raspravljati prije stoljeće i pol ili barem u hladoratom dvadesetom stoljeću.

Danas je drugo doba; kako su hrvatski jezik i hrvatska kultura posebni, ali i uronjeni u svjetski kulturni poredak, tako su oduvijek zanimljivi ljudima koji su misleći Hrvati – ovdje, dakako, ne mislim samo na ljude koji se potpisuju Hrvatima, već na sve one kojima je hrvatski jezik nacionalni jezik, materinski jezik ili službeni jezik, odnosno na sve ljude koji (i) hrvatsku kulturu smatraju svojom.

Vraćanjem duboko u prošlost naći ćemo se u Dobrovitovu dobu, koje je težački slagalo svoju Svetu Luciju, a nama u naslijeđe ostavilo neizbrisivi pečat vjere u svoje vrijednosti, svoj jezik i snagu svoga naroda. Nešto prije staroga Držihe borio se biskup Grgur ne bi li osigurao svomu puku ono isto pravo koje su onodobni imperijalistički umovi zahtijevali pravom jačega samo za sebe. Prekomorski susjedi su imali i mač i papinske *charte* kojima se trebalo pokoravati. Tako smo, stalno se uvjeravajući da je naša borba pravedna, malobrojni i raseljeni, dočekali početak 21. stoljeća.

Kao i mnogi drugi vjerujem u osobitost i posebnost hrvatske kulture; zato ona zaslužuje da se o njoj govori. Članovi Društva profesora hrvatskoga jezika i svi koji budu imali koristi od djelatnosti Društva su sredstvo, a ne izvor koji se može trošiti, o onda odbaciti. Najučinkovitije je ono djelovanje u kojemu djeluju ljudi, a ne vodstvo budući da bi se djelovanjem samo vodstva moglo iscrpiti u praznom iščekivanju neprovedivih recepata. To je problem koji se rješava drukčijim strukturiranjem i odnosom prema suradnicima i korisnicima. Postavljajući pitanje zašto se udružujemo, koje su nam namjere i što očekujemo, ne smijemo naslućivati, već trebamo nastojati na odgovorima o tomu što će zajednica imati od našega rada.

U Hrvatskoj je registrirano na tisuće udruga koje u nazivu imaju atribut *hrvatsko* ili jednu od njegovih izvedenica. Teškoće u funkcioniranju mnogih od njih je baš u velikom broju; vjerojatno su mnogi ljudi članovi više udruga što znači da zapravo ne mogu odvojiti dovoljno vremena za učinkovito djelovanje u svakoj od njih. Tako se udruge prepuštaju vodstvima, a članovi se ili pasivno prepuštaju plaćanju članarine ili nejasno prigovaraju da su prepušteni sebi, da se ne radi dovoljno dobro i kako zapravo sve to skupa nema previše smisla. Prema istraživanju Instituta društvenih istraživanja Ivo Pilar oko petina javnosti je izravno osjetila neku korisnu posljedicu rada neke udruge, najčešće neki savjet ili olakšani pristup informacijama. Hrvatski građani su prilično suglasni u ocjeni da kao pojedinci uopće ne mogu utjecati na odluke koje se tiču lokalne zajednice, regije i čitave Hrvatske, no pozitivan stav o radu nevladinih organizacija izražava nešto manje od tri četvrtine građana, jedna četvrtina je neutralna, dok je zanemariv broj ljudi koji imaju negativan stav prema udrugama. Pritom se udio građana s pozitivnim općim stavom povećava s porastom stupnja naobrazbe, a osobit je za mlađe osobe.

U tjeskobnih stotinjak posljednjih godina događalo se previše toga lošega da ljudi ne bi postali oprezni i nesigurni; iako nas egzistencijalisti (i drugi) uče kako je čovjek odgovoran za svoj život, postupke, suodgovornost, solidarnost s drugima i međudjelovanje, čovjek kao da promatra svijet pored sebe, a ne oko sebe.

Neposredno prije početka rata u kojoj je rođena nezavisna država Republika Hrvatska, koja slijedom političkih odnosa ubrzano mora nuditi dio svoga suvereniteta međunarodnim asocijacijama, ljudi su imali puno manji izbor, ali više vremena na raspolaganju. Političke su promjene, u skladu s mogućnostima, ostvarile hrvatske potrebe; narod je dobio državu, njegov je jezik napokon dobio ime koje se slobodno može napisati bez straha od policijskoga progona, a hrvatski pjesnici su dobili svoje zaslužene ulice i trgove. Nakon zadovoljavanja potrebe, počele su se rađati i želje, a one se ne mogu zadovoljavati jednostavnim i poznatim metodama i pristupima. Naše će se Društvo odmah naći u bujici onih koji su već okupirali hrvatski medijski prostor, koji su se ljudima prikazali kao najvažnije udruge što skrbe o civilnim, demokratskim, kulturnim i civilizacijskim potrebama hrvatskoga društva.

Ne zaboravimo da je to ono isto društvo kojemu je prije samo dvadesetak godina Matica hrvatska bila nedobročudna ustanova i koje je, bez obzira na pojedinačne želje, šutljivo trpjelo i predugo, bez otpora, čekalo neke bolje dane.

Bolji dani kao da u nekim aspektima nisu došli!

Odmah nakon hrvatskoga osamostaljenja povele su se i jezične rasprave; leksikologijska osvježavanja izazvala su protivnike na ruganje i izmišljanje *okovratnog dopupnika* kao jednog od mnogih izraza koji utočište mogu naći samo u hrvatskomu jeziku. Pitanja *kako se sad na hrvatskomu kaže* i izraz *novi hrvatski jezik* postala su medijskom svakodnevnicom i izazivačima nemira gdje god je hrvatski jezik važan za opću djelatnost (škole, državne ustanove, medijska poduzeća, kazališta itd.). Pravopisne reforme su podijelile ljude na dva nepomirljiva tabora, tako da je i predsjednik hrvatske vlade osjetio potrebu javno kazati kako ne će pisati ne ću. Vrijeme se, međutim, ne može zaustaviti! Danas je jako važno da svi učenici uče dva strana jezika i kao zemlja potpisnica dokumenata Vijeća Europe, Hrvatska treba podržavati projekte za koje se sama zalagala i koje je potpisala kao civilizacijsko dostignuće. Tako je i s dva strana jezika, s ranim učenjem prvoga stranog jezika, većinom engleskoga, budućim uvođenjem informatike u sve razrede osnovne

i srednje škole – što nije ništa drugo nego učenje još jednog jezika ili barem učenje drukčijega modusa komuniciranja. Sve su to odluke koje podržavaju profesori hrvatskoga jezika, ali ne podržavaju da hrvatski jezik u percepciji vodećih ljudi bude manje važan od stranih jezika, a utjecajem medija – koji u ovakvim slučajevima samo prenose tuđe poruke – mogu djelovati na većinu hrvatskih građana, koji će, pomislimo na jedan od loših scenarija, prihvatiti kao stvarnost da je recimo engleski jezik važniji za našu djecu i unuke od hrvatskoga. Ako tomu dodamo i proklamiranu europsku pokretljivost stanovništva, ulaskom u Europsku Uniju hrvatske će granice biti otvorene stotinama tisuća negovornika hrvatskoga jezika.

O svim tim problemima netko treba progovoriti!

Baš zbog toga važni su i ljudi koji su drugih struka ili profesori hrvatskoga jezika koji ne obavljaju nastavnički posao, već su npr. lektori, osobito u privatnim radijskim postajama i novinama. Neke postaje Hrvatskoga radija nemaju lektore, već urednici i spikeri čitaju vijesti onako kako najbolje umiju. Lektori zaposleni u novinama imaju posebno velike probleme, zbog ustrojstva medija u kojima rade. Novine se najprije prodaju oglašivačima jer to donosi profit, a tek onda se novinarski tekstovi prilagođavaju ostatku stranica i to tako da su najčitanije vijesti iz sporta, crne kronike i vjestice o životu poznatih osoba. Siguran sam da lektori imaju velikih problema s popravljanjem tih tekstova, osobito s vjesticama o poznatim osobama jer su one izvorište jezične kontaminacije (izrazima poput *event*, *ivent*, *na stageu*, *na stejdu*, sve je *super* ili *u bedu* itd.). Naslovi i podnaslovi mogu biti nepismeni, no ako su privlačni kupcima, urednici ih ostavljaju. Vjerujem da lektori imaju problema i s pismenošću autora tekstova, a s druge strane neprihvatanjem njihovih poslodavaca jezičnih promjena pa tako medijski naredbodavci oblikuju javno mnijenje, djeluju na razvoj hrvatskoga jezika i hrvatske kulture.

Članovi Društva profesora hrvatskoga jezika od prvoga dana radnoga staža naučili su na odgovornost. Suvremeni projekti vanjskog vrjednovanja naobrazbe, koje podržavamo, samo su još jedan korak naprijed u odnosu na ono na što su profesori hrvatskoga jezika naučili i na što računaju svake godine i u svakom odjelu kojemu predaju hrvatski jezik. Oduvijek je hrvatski jezik donosio bodove za upis u srednje škole i na fakultete, oduvijek je jedini predmet koji se ispituje na maturama u svim srednjim školama i društvo doista može računati na više od četiri tisuće djelatnika naviknutih na profesionalni odnos prema obvezama.

Tako bismo trebali raditi i u Društvu – profesionalno i stručno, razvijati odnose između sebe i prema društvenim potrebama i zadaćama. Tijekom sljedeće godine razvijat ćemo djelatnosti zadane Statutom, u okviru prvih sekcija.

STRUČNO-ZNANSTVENA SEKCIJA potiče i organizira stručna predavanja i seminare, surađuje s ustanovama koje bi željele i mogle pomoći u potpori članovima Društva.

NASTAVNIČKA SEKCIJA jača ulogu profesora hrvatskoga jezika u stvaranju školskih programa za predmet hrvatski jezik, osigurava okomitu povezanost predmeta, radi na razmjeni iskustava u poučavanju hrvatskoga jezika uključivanjem u nacionalne i međunarodne projekte.

NAKLADNIČKA SEKCIJA objavljuje tiskane i digitalne materijale drugih sekcija te surađuje s medijima.

SVETI JERONIM, NEBESKI ZAŠTITNIK DRUŠTVA PROFESORA HRVATSKOGA JEZIKA

Piše Marijana ČEŠI

Evo nekoliko enciklopedijskih podataka o svetom Jeronimu koji je izabran za zaštitnika Društva – za one koji o njemu ništa ne znaju da bi saznali, a za one koji znaju da bi se prisjetili.

U njegovim životopisima često se navodi njegova rečenica kojom je opravdavao svoju temperamentnu narav koja je posebno dolazila do izražaja u polemikama što ih je vodio sa svojim suvremenicima i kritikama svojih neistomišljenika o kojima je pisao: *Parce mihi, Domine, quia Dalmata sum*. Rođen je oko 347. godine u Stridonu, antičkom naselju u pokrajini Dalmaciji kojem se još danas ne zna točna lokacija, ali je sigurno da

je na našoj strani Jadrana. Bio je poliglot, bavio se govorništvom i humanitarnim radom, a osnutak govorničke škole za djecu u Jeruzalemu dokaz je koliko je važnim smatrao poticanje i njegovanje govorničkih vještina već od najranije dobi čovjekova života. No, mnogi su svetog Jeronima upamtili kao prevoditelja *Biblije* na latinski jezik poznate pod nazivom *Vulgata*. Prijevod *Vulgate* značajan je zato što je primjer novog stila prevođenja: *ne riječ za riječ* već u duhu svakog jezika (dinamička ekvivalenca).

Pisao je knjige o estetici, redovništvu i teologiji, a još su danas aktualni njegovi komentari starozavjetnih knjiga. Valja još navesti da mu neki jezikoslovci pripisuju autorstvo glagoljice. Umro je 30. rujna 419./420. godine u Betlehemu stoga i njegov dan slavimo 30. rujna.

DAN ZA JEZIK I O JEZIKU

Piše Mirela BARBAROŠA-ŠIKIĆ

Kada se izgovori sintagma materinski jezik, svaki će čovjek pomisliti na nešto svoje, blisko i dragocjeno, vezano za narod kojemu pripada, na prošlost, sadašnjost i budućnost, pretke i potomke...

Iznad svega toga stoji: *Svaki je jezik nekomu materinski.*

Kada se govori o jezicima, tada se pomisli na velike i male jezike iako zasigurno većina ljudi nema osjećaj koliko jezika uopće u ovome trenutku ima, koliko ih u ovome trenutku odumire i zauvijek nestaje.

Thiomi ciothe kiugo o giothe ne njata ya kiwarii

U galaktici jezika svaka riječ je zvijezda

I språkens galax är varje ord en stjärna

Prema *Atlasu jezika u opasnosti* (UNESCO, 2001), danas se u svijetu govori više od 6000 jezika, a 95% od tih živih jezika govori samo 4 % svjetskoga stanovništva. Mnogi jezici s manje od 100 govornika nisu ni dokumentirani.

Materinski je jezik onaj kojim spoznajemo sebe same, to je jezik kojim mislimo o svemu što nas okružuje, na njemu se veslimo, ljutimo, žalostimo...

Kao i mogo toga drugoga i materinski jezik ima svoj dan u kalendaru – 21. veljače – međunarodnim danom proglasio ga je UNESCO 1999. godine u znak priznanja važnosti svjetske jezične i kulturne raznolikosti i višejezičnosti te promicanja uporabe materinskoga jezika.

Zašto baš 21. veljače?

Godine 1952. tadašnji režim Pakistana proglasio je *urdu* jedinim službenim jezikom iako je on bio materinski jezik iznimno malog broja stanovnika – 3%. Ta odluka pakistanske vlasti posebno je uznemirila Bengalce koji su živjeli u istočnome dijelu Pakistana, u kojemu se govorio isključivo bengalski. U demonstracijama u gradu Dhakau sukob s policijom završio je ljudskim žrtvama. Trebalo je proći 19 godina da se Bengalci osamostale u svojoj državi u kojoj je službeni jezik bengalski. Na prijedlog države Bangladeš (bivšeg istočnog Pakistana) UNESCO je proglasio 21. veljače danom materinskoga jezika.

Danas je bengalski jezik službeni jezik za 130 000 000 Bengalaca u Bangladešu.

Otada mnoge zemlje obilježavaju taj dan u medijima, školama, fakultetima, u znanstvenim i kulturnim institucijama, u nastojanju da se širi svijest o jezičnoj i kulturnoj raznolikosti kao najvećem bogatstvu koje nam je prošlost ostavila.

Obilježimo Međunarodni dan materinskoga jezika i kao dan hrvatskoga jezika i kao dan Društva profesora hrvatskoga jezika – 21. veljače je pred nama.

U Parizu je postavljena ploča na kojoj piše Volim te na svim jezicima članica UN.

POPIS POVJERENIKA DRUŠTVA

RB	ŽUPANIJA	IME I PREZIME	USTANOVA U KOJOJ RADI
1.	Zagrebačka	Dubravka Cundeković	Gimnazija Velika Gorica
2.	Krapinsko-zag.	Mira Benc	OŠ Ljudevita Gaja, Krapina
3.	Sisačko-mosl.	Sanja Tomazinić-Krotin	Industrijsko-obrtnička škola, Sisak
4.	Karlovačka	Ivančica Šebalj	OŠ Dubovec, Karlovac
5.	Varaždinska	Tatjana Ruža	Gimnazija Varaždin
6.	Koprivn.-križ.	Marija Halaček	OŠ Molve
7.	Bjelovarsko-bil.	Stjepan Banas	OŠ Slavka Kolara, Hercegovac
8.	Primorsko-gor.	Vesna Brala	Gimn. A. Mohorovičića, Rijeka
9.	Ličko-senjska	Dragocjenka Bilović	OŠ Zrinskih i Frank., Otočac
10.	Virovitičko-po.	Ivana Bešir	Gimnazija Virovitica
11.	Požeško-slav.	Tanja Španjić	Srednja škola Pakrac
12.	Brodsko-podr.	Ljiljana Ptačnik	Gimnazija Nova Gradiška
13.	Zadarska	Marina Marijačić	OŠ Smiljevac, Zadar
14.	Osječko-bar.	Dragutin Podraza	Medicinska škola, Osijek
15.	Šibensko-kn.	Danijela Grubišić	Gimnazija Šibenik
16.	Vukovarsko-sr.	Vesna Vujić	OŠ Trpinja
17.	Splitsko-dalm.	Davor Šimić	OŠ Gripe, Split
18.	Istarska	Nevenka Mandić	OŠ Poreč
19.	Dubrovačko-n.	Lidija Puljan	Gimnazija Metković
20.	Međimirska	Sonja Vršić	OŠ Mursko Središće
21.	Grad Zagreb	Jasminka Salamon	OŠ dr. Ivana Mertza, Zagreb

Županijski povjerenici i zastupnici biraju se iz redova članova Društva u njihovim županijama. Povjerenici su osobe koje, u dogovoru s Malim vijećem, obavljaju sve poslove za Društvo u svojim sredinama; ujedno su i članovi Velikog vijeća Društva, savjetodavnog tijela. Zastupnici predstavljaju svoje županije na sjednicama Sabora Društva. Radno mjesto ili status povjerenika i zastupnika ne mora odgovarati hrvatskomu školskom sustavu, odnosno ni povjerenik ni zastupnik ne mora raditi u školi, već može biti umirovljenik ili biti zaposlen na nekom drugom radnom mjestu.

O svim pitanjima i prijedlozima članovi se mogu obratiti povjereniku, a povjerenik je dužan o tomu izvijestiti Malo vijeće i predsjednika Društva.

POPIS ZASTUPNIKA DRUŠTVA

RB	ŽUPANIJA	IME I PREZIME	USTANOVA U KOJOJ RADI
1.	Zagrebačka	Vesna Brkljačić	Ekonomska škola, Velika Gorica
2.	Krapinsko-zag.	Valerija Novak	OŠ K. Š. Gjalskoga, Zabok
3.	Sisačko-mosl.	Ines Konjevod	SŠ Ivana Trnskoga, Sisak
4.	Karlovačka	Nataša Možgon	OŠ Ivane Brlić-Mažuranić, Ogulin
5.	Varaždinska	Anđelka Rihtarić	I. osnovna škola, Varaždin
6.	Koprivn.-križ.	Sanja Danček	OŠ Koprivnički Bregi
7.	Bjelovarsko-bil.	Davorka Bačeković-Mitrović	I. osnovna škola, Bjelovar
8.	Primorsko-gor.	Vesna Božić	OŠ Ivana Zajca, Rijeka
9.	Ličko-senjska	Jasminka Brala-Mudrovčić	Gimnazija Gospić
10.	Virovitičko-po.	Zdenka Kos	Gimnazija P. Preradovića, Virovit.
11.	Požeško-slav.	Anita Katić	OŠ Zdenka Turkovića, Kutjevo
12.	Brodsko-pos.	Sonja Latal	Gimnazija Nova Gradiška
13.	Zadarska	Markica Perić	OŠ Stanovi, Zadar
14.	Osječko-bar.	Melita Mikulić-Bednar	Druga srednja škola, Beli Manastir
15.	Šibensko-kn.	Jelena Grgić	Turističko-ugost. škola, Šibenik
16.	Vukovarsko-sr.	Renata Leko	Zdr. i vet. škola, Vinkovci
17.	Splitsko-dalm.	Ljiljana Mlačić-Brakus	V. gimnazija Vl. Nazora, Split
18.	Istarska	Teodora Jurić	OŠ Vladimira Nazora, Vrsar
19.	Dubrovačko-n.	Mirjana Žeravica	Klasična gimnazija, Dubrovnik
20.	Međimurska	Zlatka Grahovec	Gimnazija Čakovec
21.	Grad Zagreb	Vesna Mihelčić	IV. gimnazija, Zagreb

MALO VLJEČE DRUŠTVA	POVJERENICI PO ŽUPANIJAMA	NADZORNI ODBOR	PREDSTAVNICI ŽUPANIJA
9	21		
VELIKO VLJEČE DRUŠTVA	30	3	21
SABOR DRUŠTVA PROFESORA HRVATSKOGA JEZIKA			54

KIP DOMOVINE VU KRAJU LETA 2007.

Piše Suzana KAČIĆ-BARTULOVIĆ

Vre i svoj jezik zabit Horvati

Hote ter drugi narod postati...

Preporoditelji su krenuli u boj za hrvatsku riječ: NAPISALO SE, PROGOVORILO SE, ZAVIKALO SE!!! Rezultat: 23. listopada 1847., na prijedlog Ivana Kukuljevića Sakcinskog, Sabor donosi zaključak o uvođenju hrvatskog jezika kao službenog jezika u javnoj uporabi. Hrvatski se kao službeni jezik počinje primjenjivati od 1848. godine. Uvođenju hrvatskoga kao službenog jezika prethodila je višestoljetna politička borba, a osobito preporodna nastojanja da se prihvati i primijeni jedinstveni pravopis i prihvati štokavski jezik u narodnome životu.

Tiho, bez ikakva slavlja, šampanjca i vatrometa, proslavimo neki dan okruglu obljetnicu: (tek) 160. godina od kada je hrvatski postao službenim jezikom. Što je s hrvatskim jezikom danas? Zašto profesori materinskoga jezika iščekuju tko će biti Pavao Štoos ili Kukuljević našeg doba?! Trebaju li nam uopće?

Neki će reći: Pa imamo Hrvatsku...?! Drugi: Jezik kao jezik, mijenja se... Treći: Hrvatski se ionako ne uči već usvaja rođenjem... No, pogledajmo malo oko sebe...Kako izgleda prosječna nedjelja prosječnog Hrvata? Ako mu je OK dan , skupi FRENDOVE i prije RED CARPETA i SHOW TIMEA odu na CUGU u CITY ONE ili AVENUE MALL ili EMEZETICU ili JOKER (op. a.: čitaj J, ne DŽ) ili....., onda kupi PIZZU, DOUBLE MAC ili HOT DOG za KLOPICU na brzinu i brzo kući pred TELKAČ! Baš SUPAČ, COOL, THE BEST,...

Tako dođe ponedjeljak kad taj isti prosječni Hrvat pošalje svoj podmladak u neku od tzv. obrazovnih ustanova gdje se nađe i netko od nas... A onda mi poput Don Quijotea naoštrimo naše koplje i krenemo u boj s vjetrenjačama ne bi li našli put do mladih srdašaca i u njima zasadili kap rose poetske riječi hrvatske. Neki od nas borbu počinju s Mihanovićevom himnom ili Peradovićevom odom jeziku, drugi s Marulićem, Matošem, Nazorom... Na koplju držimo riječi hrvatske koje nas sačuvaše kroz burna, opasna, nepredvidljiva stoljeća naše povijesti. Mi znamo da je jezik naš štit i mač, naša utvrda i napad kojeg nijedan neprijatelj nije mogao pobijediti, ali mi se danas bojimo nas samih.

Ja mislim da se dom i rod ne brane jačinom udaranja šakama po junačkim prsima, već znanjem i kulturom, a to znači i očuvanjem jedinog nam materinskog jezika. Jezik nam nikad nije i ne smije biti na prodaju. U tome nam danas treba podrška svih građana Republike Hrvatske. Mislim i da nam trebaju i novi Štoosi, Kukuljevići i Gajevi koji će nas osloboditi jezičnih pa tako i kulturnih dvojbi ili dualnosti, osjećaja manje vrijednosti, koji će uvesti reda, vratiti sjaj i ponos lijepoj riječi hrvatskoj i uvjeriti sve nas da je opet vrijeme za čitanje i primjenu Gajeve budnice *Horvatov sloga i zjedinjenje*.

Znam i gdje ću sve te moje nove preporoditelje pronaći, na svu sreću od 13. listopada 2007. svi su na istoj adresi: Društvo profesora hrvatskoga jezika, Zgrada Matice hrvatske, Strossmayerov trg 4, Zagreb.

ZAKLJUČCI 1. SIMPOZIJA UČITELJA I NASTAVNIKA HRVATSKOGA JEZIKA

Prvi simpozij učitelja i nastavnika hrvatskoga jezika održan je u Segetu Donjem od 11. do 14. travnja 2007. uz nazočnost 137 učitelja i nastavnika hrvatskoga jezika iz osnovnih i srednjih škola.

Simpozij u Segetu Donjem iznimno je važan događaj radi stručnoga usavršavanja učitelja i nastavnika hrvatskoga jezika i položaja hrvatskoga jezika ne samo kao nastavnoga predmeta koji se poučava od prvoga razreda osnovne škole do četvrtoga razreda srednjih škola, već i kao najveće vrijednosti i naslijeđa hrvatskoga naroda na putu očuvanja njegova identiteta i opstojnosti u kontekstu europskih integracija.

Sudionici Simpozija su nakon održanog skupa odlučili obavijestiti sve relevantne institucije o svojim zaključcima s ciljem ukazivanja na probleme poučavanja i učenja hrvatskoga jezika kao materinskoga jezika i moguća rješenja. Zaključci su sljedeći:

1. nužnost propisivanja jedinstvenoga školskog pravopisa hrvatskoga jezika, koji će se jedini primjenjivati u svim pisanim djelatnostima povezanim s institucionalnim obrazovanjem;
2. nužnost donošenja dokumenta u kojemu bi bili propisani jezikoslovni i književnoteorijski pojmovi kojih se moraju pridržavati svi autori udžbenika te osigurati instrumente i načine primjene i provedbe tog dokumenta;
3. što brže donošenje zakona (propisnika) o uporabi hrvatskoga standardnoga jezika;
4. nužnost ujednačavanja jezikoslovnog i metodičkog nazivlja, određivanja sadržaja jezikoslovnih pojmova i ujednačavanja jezikoslovnih podjela s ciljem osiguranja uvjeta za provedbu svih oblika vanjskih vrjednovanja znanja;
5. nužnost razlikovanja primijenjene lingvistike od teorijske lingvistike da bi se osigurali uvjeti primjerenoga poučavanja i učenja hrvatskoga jezika;
6. nužnost uvažavanja znanstvenih spoznaja o umnim, spoznajnim, osjećajnim i ostalim sposobnostima i mogućnostima djece određene dobi u oblikovanju nastavnih planova i programa hrvatskoga jezika za osnovnu i srednju školu te se koristiti učeničkim stvaralačkim potencijalima i otkrivati ono što znaju; u tom smislu treba podizati učeničku svijest o ljepoti i bogatstvu vlastitoga jezika, što znači očuvanje hrvatskoga rječničkoga blaga;
7. nužnost povezivanja nastavnih sadržaja hrvatskoga jezika, koje se mora temeljiti na sustavnosti i vertikalnoj povezanosti nižih razreda osnovne škole s višim razredima (kao što je to započeto u HNOS-u) te osnovne škole sa svim razredima srednje škole;
8. nužnost uporabe standardnoga hrvatskoga jezika u poučavanju na svim razinama institucionalnoga obrazovanja;
9. nužnost stalnog osvješćivanja potrebe i praktične primjene svih jezičnih djelatnosti (slušanja, govorenja, čitanja i pisanja) i to ne samo na predmetu hrvatski jezik nego i na svim drugim predmetima;
10. potreba uvođenja kolegija hrvatski jezik u programe visokoškolskih institucija;

važnost održavanja simpozija učitelja i nastavnika hrvatskoga jezika na državnoj razini jednom godišnje, odnosno najmanje jednom u dvije godine, radi novih spoznaja, suvremenih pristupa i rezultata provedenih istraživanja u matičnoj struci, ali i u svim ostalim znanostima čije spoznaje mogu doprinijeti kvalitetnijem poučavanju hrvatskoga jezika.

OBAVIJESTI

KAKO DOĆI DO...

predsjednika

Srećko Listeš: srecko@srecko-listes.com; trpimir@iname.com; 091/2306959

članova Malog vijeća

Mirela Barbaroša-Šikić:	mirela.barbarosa-sikic@azoo.hr
Marijana Češi:	marijana.cesi@azoo.hr
Marina Čubrić:	marina.cubroc@zg.htnet.hr
Suzana Kačić-Bartulović:	suzanakacic@yahoo.com
Senija Komić	senija.komic@gmail.com
Vesna Novak:	vesnanovak@net.hr
Ingrid Šlosar:	ingrid.slosar@ri.htnet.hr
Maja Zrnčić:	maja.zrncic@azoo.hr

pristupnice

na privremenoj vebnoj adresi: www.srecko-listes.com/dphj/

ČLANARINA u iznosu od 50,00 kn godišnje plaćat će se za godinu 2008. općom uplatnicom, koja će biti dostavljena svim članovima.

KAZALO

Utemeljeno Društvo profesora hrvatskoga jezika	1
Prepoznajemo se po hrvatskoj kulturi	3
Sveti Jeronim, nebeski zaštitnik Društva	6
Dan za jezik i o jeziku	6
Popis povjerenika Društva	8
Popis zastupnika Društva	9
Kip domovine vu kraju leta 2007.	10

Vjesnik, glasilo Društva profesora hrvatskoga jezika, broj 1, prosinac 2007.

Naklada: 2000

Adresa: Društvo profesora hrvatskoga jezika, 10000 Zagreb, Strossmayerov trg 4 (Matica hrvatska)

Ovaj broj uredili članovi Malog vijeća Društva.

Tisak: Profil International d.o.o.